

№ 29 (20792)

2015-рэ илъэс БЭРЭСКЭШХУ МЭЗАЕМ и 20

> кыхэтыутыгьэхэр ыкіи нэмыкі къэбархэр тисайт ижъугьотэщтых WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

ш

ПСЭУПІЭ-КОММУНАЛЬНЭ ХЪЫЗМЭТЫР

Семинарым ишіуагъэ

къэкощт Псэупіэ-коммунальнэ хъызмэтым игъэкіэжьын илъэс заулэ хъугъэу тихэгъэгу щыдэлажьэх. Ар Іоф псынкіагьоу ыкіи охътэ кіэкіыкіэ

зэшІопхынэу щытэп. Аужырэ лъэхъаным нахь къыхагъэшырэр ціыфыбэ зычіэс унэхэм ягъэцэкіэжьынрэ гъэіорышіэкіо компаниехэм яюфшіэн лицензировать зэрашІыщтымрэ арых.

Къалэу Мыекъуапэ мэфитІо семинарэу «2015-рэ илъэсым псэупіэ фондыр зэрэгьэюрышіэгъэн фаер: лицензированиер ыкІи унэ зэтетхэм ягьэкІэжьын» зыфиюрэр щыкуагь. Адыгэ Республикэм псэолъэшІынымкІэ, транспортымкіэ, псэупіэ-коммунальнэ ыкІи гьогу хъызмэтхэмкІэ и Министерствэ икІэщакІоу илъэс къэс мыщ фэдэ семинархэр зэхащэх, яшІуагъи къэкіо.

Семинарым къырагъэблэгъэгьагь ыкІи ар зэрищагь «Къэлэ экономикэм и Институт» зыфи-Іорэ къэралыгъо Фондым исекторэу псэупІэхэм афэгьэзагьэм ипащэу Ирина Генцлер. Ар экономист, зэлъашІэрэ эксперт, инженер-псэолъэшІ.

Мэфитіум къыкіоці псэупіэкоммунальнэ хъызмэтым епхыгьэ Іофыгьохэм атегущыІагьэх, экспертэу И. Генцлер упчабэ фагъэуцугъ ыкІи икъоу зэхамыфышъурэ хэбзэгъэуцугъэхэм, нэмыкіхэм акіэупчіагъэх.

Унэ зэтетхэм ащыпсэүрэ цыфхэм яахъщэкІэ ахэр джы агъэцэкІэжьынхэу ыкІи агъэкІэжьынхэу зэрашІыгьэр, ащ пае мазэ къэс атырэм тегущыІэхэзэ, ахъщэр зэрагьэхьэрэ счетхэр зэрэзэтефыгъэхэр, банк зэфэшъхьафхэм Іоф адэпшІэшъунэу зэрэщытыр ыкіи гьэіорышіэкІо компаниехэм гъэцэкІэжьын Іофхэр зэшІуахыхэ зыхъукІэ лъэныкъуитІуми яІорэ яшІэрэ зэхалъхьанхэ зэрэфитхэр зэхафыгъэх.

кІэ зыпшъэ изылъхьажьыгъагъэр Правительствэр арыгьэми, Псэупіэ кодексым зэхъокіыныгъэ инхэр зыфашІыгьэхэм къыщегьэжьагьэу унэхэм ягьэцэкІэжьынкІэ чІыпІэ къулыкъушІэхэм япшъэрылъхэми къазэрэхэхъуагъэр И. Генцлер къыІуагъ. ГущыІэм пае, гъэцэкІэжьын Іофхэм апэ-Іуагъэхьащт ахъщэр зы квадрат метрэ пэпчъ елъытыгъэу гурытымкІэ зыфэдизыштыр къэзыгъэнафэрэр федеральнэ Гупчэр ары, чІыпІэ пащэхэм ар зэблахъужьынэу, зэрахъокІынэу е зэрэфаехэу агъэфедэнэу фитыныгъэхэр яІэх. Урысыем ичІыпІэ зэфэшъхьафхэм сомэм къыщегъэжьагъэу сомэ 20-м нэсэу зыщатыхэрэр ахэтых. ЩыІэх хэкухэр, крайхэр ыкІи республикэхэр чІыпІэ пащэхэм ахъщэр зэрэщытэу цІыфхэм шафатэу.

ЗэхъокІыныгъэу ПсэупІэ кодексым фашІыгьэхэм зигьот макІэхэм социальнэ ІэпыІэгъу хабзэм къафишІынэуи итхагь. ІэпыІэгъур къызынэсыщтхэр ветеранхэр, ІашэкІэ зэпэуцужьыгьэ хэгьэгухэм къащытэджыгьэгьэ гумэкІыгьохэм ахэлэжьагьэхэр, сабый ибэхэр ыкІи сабыибэ зиІэ унагъохэр, нэмыкІхэр арых. Ащ фэдэ ІэпыІэгъур Адыгеим щыпсэухэрэм джыри къанэсыгъэп, ау ахъщэр къызхагъэкІырэр федеральнэ бюджетыр арышъ, ар къызытефэлехтшинех мустеПипе дедех

АшІогь у зытегущы Із-

ралыгъо къэбарлъыгъэlэс системэ псэупІэ-коммунальнэ хъызмэтым фэгъэхьыгъэу тикъэралыгъо къызэрэщызэlуахыгъэр ыкІи ащкІэ унэ зэтетхэр зыгьэ Іорыш Іэрэ компаниехэм хэбзэгьэуцугьр аукъо хъумэ пшъэдэкІыжь зэрарагьэхьыщтыр. Ащ фэдэ компаниехэм Іоф зэрашіэрэр общественнэ псэупіэ лъыплъэным июфышезхэр ауплъэкІущт, уасэ фашІыщт, зипшъэрылъхэр нахь дэгьоу зыгъэцакІэхэрэр къыхагъэщынхэм фэшІ уплъэкІунхэр зэхащэхэзэ ашІыщт.

Джащ фэдэу унэ зэтетхэм ачІэс цІыфхэм яунэхэр зыгъэ-ІорышІэрэ компаниехэм зэзэгьыныгъэ тхылъ илъэс ипіалъэу адашІы зыхъукІэ анахьэу анаІэ зытырагъэтын фаехэм, фэloфашІэхэу къызэрагьэгугьэхэрэм алъатыщт уасэхэр зыфэдизыщтхэм ыкІи ахэм якъыхэхын семинарым щытегущыІагьэх. Псыр, газыр ыкІи электричествэр псэупіэ гъэіорышіапіэм иіоф хэмылъэу ціыфхэм занкіэу къаіэкlахьэу пшlыным пае бгъуитlури зэгъусэхэу агъэхьазырын фэе тхылъхэми анэсыгъэх.

Семинарым хэлэжьагъэхэр коммунальнэ фэlo-фашlэхэр цІыфхэм афэзгъэцакІэхэрэм хэхьэрэ къулыкъухэр арых. Мэфитіум къафаіотагъэхэр зэкіэ ахэм тапэкіэ агьэфедэшъущт, зэхахыгъэ къэбархэм яшІуагъэ къякІыщт.

ШЪАУКЪО

НЕПЭ КЪЫХЭТЫУТЫХЭРЭМ АЩЫЩХЭР:

Я 2-рэ нэкІубгъор

Народнэ фронтым ипроектэу «Лыхъужъым ыцІэ еджапІэм фэтыусын» зыфиІорэр, нэмыкІ къэбархэри.

<u>Я 3 — 6-рэ нэкІубгъохэр</u>

Тхьамафэу къихьащтым ителепрограмм.

Я 8-рэ нэкІубгъор

ИскусствэхэмкІэ кІэлэцІыкІу еджапІэу Лъэцэрыкъо Кимэ ыцІэ зыхьырэм лъэпкъ шІэжьым фэгьэхьыгьэ зэхэсыгьоу шыІагьэр.

ЯшІэныгъэхэмкІэ **зэдэгощагъэх**

Хабзэ зэрэхъугъэу, илъэс къэс кіэлэегъэджэ пэрытхэр зыхэлэжьэхэрэ республикэ фестивалэу «Жъогъобын» зыфиюрэр зэхащэ. Тыгъуасэ Адыгэ кіэлэегъэджэ колледжэу Андырхъое Хъусенэ ыціэ зыхьырэм ар щыкіуагъ.

Ащ хэлэжьагъэх АР-м гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ иминистрэ иапэрэ гуадзэу Надежда Кабановар, гъэсэныгъэмкІэ гъэ-ІорышІапІэхэм ялІыкІохэр, республикэм икъалэхэм ыкІи ирайонхэм къарыкІыгъэ кІэлэегъаджэхэр, нэмыкІхэри. Джащ фэдэу Ростов хэкум къикІыгъэ хьакІэхэри къырагъэблэгъагъэх.

Министерствэм ыцІэкІэ зэкІэми сигуапэу шІуфэс къышъосэхы. Лъэныкъо зэфэшъхьафхэм афэгьэхьыгьэу кІэлэегъаджэхэм язэнэкъокъоу республикэм щызэхатщэрэр бэ. Опыт зыІэкІэлъ кІэлэегъаджэхэм ямызакъоу, зиюфшіэн езгъэжьэгъэ къодыехэри зыхэлэжьэн алъэкІыщт зэнэкъокъоу «Новой школе — новые учителя» зыфиlорэри республикэм щыретэгъэкІокІы. КІэлэегъэджэ сэнэхьатыр къыхэзыхыгъэу. апэрэ лъэбэкъухэр мы ІофшІэнымкІэ зыдзыхэрэр ащ хэлэжьэнхэ алъэкІыщт.

Непэ кІэлэегъаджэхэм мэ-**Асльангуащ.** | хьанэу обществэм щыряlэм зыкъегъэІэтыгъэныр, еджапІэхэм аlэкlэлъ амалхэм зягъэушъомбгъугъэныр пшъэрылъ шъхьаІэхэу фестивалым иІэхэм ащыщых. ІэпэІэсэныгъэшхо зыхэлъ кІэлэегъаджэхэр Адыгеим зэрэщыпсэухэрэр фестивалым къыщыхагъэщыгъ. Ащ ишыхьат Урысыем щызэхащэрэ зэнэкъокъухэм зэрахэлажьэхэрэр ыкlи хагьэунэфыкІырэ чІыпІэхэр ахэм къызэрафагъэшъуашэхэрэр.

Фестивалым нэбгырэ 300-м ехъу хэлэжьагъ. Мэфитюу юфтхьабзэр зэрэкІощтым нэбгыри 150-м фэдизыр шІэныгъэу аІэкІэлъымкІэ нэмыкІхэм адэгощэщтых. Зэнэкъокъоу, Іофтхьабзэу зыхэлэжьагьэхэм шІуагьэу къахахыгъэр, гупшысэу арагъэшІыгьэхэр къаІотэжьыщт. ШІэныгьау зарагъагъотыгъахар яюфшІэн зэрэщыпхыращыщтым тегущыІэщтых.

Ащ нэмыкІэу гъэсэныгъэм ылъэныкъокІэ зэхъокІыныгъэшІухэр зэрэщыІэхэр, ащ хэхъоныгъэхэр зэришІыхэрэр Ростов хэкум къикіыгьэ хьакіэхэм къаlуагъ. Іофыгъоу ежь яхэкукІэ зыдэлажьэхэрэм, гъэхъагъэу яІэхэм ягугъуи къашІыгъ. ІофшІэкІэ амалэу аІэкІэльымкІэ Іофтхьабзэм къекІолІагъэхэм адэгощагъэх.

Нэужым лъэныкъо зэфэшъхьафхэмкІэ гощыгъэхэу кІэлэегъаджэхэм Іоф ашІэщт. Фестивалым къекІолІагъэ пэпчъ ишІэныгъэхэм зэрахигъэхъуагьэр къэзыушыхьатырэ тхылъыр ратыжьыщт.

ГЪОНЭЖЬЫКЪО Сэтэнай.

Депутатхэм апай

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ия 44-рэ зэхэсыгьо 2015-рэ илъэсым мэзаем и 25-м зэlуагьакlэ. Іофыгьоу зэхэсыгьом зыщатегущыІэщтхэм мы къыкІэльыкІохэрэр ахэхьэх: законопроектэу «Бжьэхъуным ехьылІагъ», «Адыгэ Республикэм и Законэу «Культурэм ехьылІагъ» зыфиІорэм ия 12-рэ статья зэхъок/ыныгъэхэр фэш/ыгъэнхэм фэгъэхьыгъ» зыфиlохэрэм ятlонэрэу ахэплъэгъэныр; законопроектхэу «Адыгэ Республикэм изакон заулэмэ зэхъокІыныгъэхэр афэшІыгъэнхэм фэгъэхьыгъ», «Іахьзэхэлъ псэолъэшІыным хэлажьэхэу унэхэм яшІынкІэ зипшъэрылъхэр зымыгъэцэкІэжьыгъэхэм апкъ къикІзу зэрар зыхьыгъэхэм ІэпыІэгъу ятыгъэным ехьылІагъ»

зыфиlохэрэм апэрэ еджэгъумкlэ ахэплъэгъэныр, Адыгэ Республикэм и Законхэу «Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ ехьылlагъ», «Адыгэ Республикэм инвестиционнэ Іофшlэныр зэрэщызэхэщагьэм ехьылlагь», «Гъэсэныгьэ зыщарагьэгьотырэ организациехэм зэреджэщтхэ программэхэр ыкlи зэреджэщтхэ тхыльхэр зэращаlэкlагьэхьащтхэм ехьылlагь», «Электроннэ универсальнэ картхэр къыдэгъэкІыгъэнхэмкІэ, ятыгъэнхэмкІэ ыкіи ахэм япхыгьэ фэю-фашіэхэр гьэцэкіэгьэнхэмкіэ юфыгьо заулэхэм яхьылlагъ» зыфиlохэрэр ыкlи нэмыкl lофыгъохэр.

Зэхэсыгьор Жуковскэм иурам тет унэу N 22-м хэт Залышхом сыхьатыр 11-м щаублэщт.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ Мэзаем и 20, 2015-рэ илъэс «Адыгэ макь»

кІэлэеджакІохэм ежь-ежьырэу

яреспубликэ итарихъ зэрагъэ-

шІэныр ары. Іэнэ хъураем

зэрэщырахъухьагъэмкІэ, зао-

хэм ахэлэжьагьэхэм анэмыкіэу,

мамыр лъэхъанми Адыгэ Рес-

Народнэ фронтым икъутамэ ипроект игъэцэкІэн Адыгэ Республикэр хэлажьэ

Народнэ фронтым ипроектэу «Лыхъужъым ыцІэ еджапіэм фэтыусын» зыфиюрэм игьэцэкіэн Адыгэ Республикэм игурыт еджэпІи 10 фежьагь.

Адыгэ хэкум нэмыц-фашист техакІохэр зырафыжьыгъэхэ мафэм (1943-рэ илъэсым мэзаем и 18-м) тефэу Адыгэ къэралыгьо университетым щызэхэщэгьэ республикэ естественнэ-хьисап еджапІэм Іэнэ хъураеу щыкІуагъэм Мыекъуапэрэ республикэм ирайон заулэхэмрэ яеджапІэхэу проектым игъэцэкІэн фежьагъэхэм якІэлэегъаджэхэр хэлэжьагъэх. Народнэ фронтым ишъолъыр къутамэ хэтхэм ягъусэу ахэр проектым игъэцэкІэнкІэ рахъухьэхэрэм атегущы агъэх, ТекІоныгъэм ия 70-рэ илъэс ехъулІэу культурэ-патриотическэ Іофтхьабзэу зэрахьащтхэр агъэнэфагъэх.

Іэнэ хъураем зэрэщырахъухьагъэмкІэ, ТекІоныгъэшхом июбилей къызыщыблэгьэрэ лъэхъаным тиреспубликэ икІэлэеджакІохэм янэ-ятэхэр, якІэлэегъаджэхэр, ветеранхэр къаде-Іэхэзэ, республикэм итарихъ, Адыгеим щыщ дзэкІолІхэу Хэгъэгум ишъхьафитыныгъэ пае псэемыблэжьэу зэуагьэхэм якъэбар зэрагьэшІэщт, лІыхъужъхэм ащыщэу зыцІэ яеджапІэ фаусы ашІоигьор къаІощт. ЕджапІэхэм мы лъэныкъомкІэ Іофэу ашІэщтыр ежь-ежьырэу агъэнэфэщт, еджапІэхэм ясайтхэм ахэр къарыхьащтых. Хэгьэгум иліыхъужъхэм аціэхэр гурыт еджапІэхэм афэусыгъэным

тегъэпсыхьэгъэ Іофтхьабзэхэр игъэкІотыгъэу зэрахьаштых. Аш фэдэ апэрэ Іофтхьабзэр мэлылъфэгъум ыкІэхэм — жъоныгъуакіэм иублэгъу ехъуліэу

Проектэу «ЛІыхъужъым ыцІэ еджапІэм фэтыусын» зыфиюрэр зытегьэпсыхьагьэр

-епинк ечентинге охи гъухэм аціэхэр къыраіон алъэкІыщт. Ау анахьэу анаІэ зытырагъэтыщтхэр Хэгъэгу зэошхом илъэхъан тишъхьафитыныгьэ къытфэзыухъумэгьэ чІыпІэгъухэр ары. Проектым игъэцэкІэн хэлэжьэрэ еджапІэхэм зэіукіэхэр ащыкіощтых, мы

Пресс-конференцием къызэрэ-

щаІуагъэмкІэ, фестивалыр мэзаем и 22-м мафэм сыхьа-

тыр 10-м къыщегъэжьагъэу пчы-

хьэм 4-м нэс рекіокіыщт. Ижъырэ адыгэ шэн-хабзэхэр

зыхэлъ адыгэ джэгум, къекІо-

лІэрэ цІыфхэм къйздахьыгъэ

лъэныкъомкІэ Іофтхьабзэу зэрахьащтхэр ахэм ащагъэнэфэщтых, — хигъэунэфыкІыгъ Народнэ фронтым ишъолъыр къутамэу Адыгэ Республикэм щыІэм икуп ипащэу, Урысые Федерацием и Президент ицыхьэшІэгьоу, къалэу Мыекъуапэ илицееу N 8-м физикэмкІэ икІэлэегъаджэу Алексей Сталь-

«Зэlукlэр гъэшlэгьонэу, шlуагъэ хэлъэу кіуагъэ. Тиеджапіэ чІэсхэр бэшІагьэу патриотическэ Іофым пылъых. Народнэ фронтым ипроект игъэцэкІэнкІэ шІэныгъэу, опытэу тиІэр зэрэдгъэфедэщтхэр лъэшэу тигуап. Народнэ фронтым ипатриотическэ проект хэлажьэхэзэ, республикэ гупсэм, ащ ицІыф шІагъохэм яхьылІэгъэ шІэныгьакІэхэр кІэлэеджакІохэм къазэрэІэкІэхьащтхэм мэхьанэшхо иІ», — къыІуагъ Тэхъутэмыкъое районымкІэ поселкэу Инэм игурыт еджапІэу N 2-м ипащэу Барцо Сарэ.

«Народнэ фронтыр кІэщакІо зыфэхъугъэ Іофтхьабзэм Адыгэ Республикэм игурыт еджапІэхэм якІэлэегъаджэхэмрэ якІэлэеджа-

кІохэмрэ къызэрэдырагъэштагъэр, республикэм иеджэп абэ типроект игъэцэкІэн къызэрэхэлажьэрэр лъэшэу тигуап. Анахьэу мэхьанэ зиІэр кІэлэеджакІохэми, кІэлэегъаджэхэми проектым кІэ горэхэр къызэрэхалъхьэрэр, республикэм ицІыф анахь дэгъухэу заом щызэуагъэхэм е ІофшІэнымкІэ -есик мехелие дехохшестесткебархэм язэгъэшІэн зэрэхэлажьэхэрэр ары. Ащ фэдэ екІоліакіэм ишіуагъэкіэ Текіоныгъэшхор къызэрэдахыгъэм фэгъэхьыгъэ къэбархэр къыткІэхъухьэрэ ныбжьыкіэхэм аіэкіэдгъэхьан, яреспубликэ гупсэ, ар къэзыухъумэгъэ, хэхъоныгъэ езыгъэшІыгъэ цІыфхэм зэрарыгушхохэрэр нахь дгъэлъэшын тлъэкІынэу сэгугьэ», — къыІуагь зыкъэухъумэжьынымкІэ Къэралыгьо Думэм икомитет итхьаматэ иапэрэ гуадзэу, Народнэ фронтым ишъолъыр штабэу Рязань хэкум щыІэм итхьамэтэгъоу, Урысыем и Ліыхъужъэу Андрей Красовым.

Хэгъэгу зэошхом илъэхъан Адыгэ автоном хэкур зэокІыбэуи, зэуапІэуи щытыгь. Советскэ дзэкіоліхэмрэ чіыпіэрысхэмрэ ліыхъужъныгьэу зэрахьагъэм ишІуагъэкІэ 1942-рэ илъэсым ибжыхьэ фашистхэр къызэтырагъэуцогъагъэх, ахэр Закавказьем рагъэхьагъэхэп.

Хэгьэгу зэошхом ильэхьан Адыгеим щыщ нэбгырэ мин 80 фронтым щызэуагь, нэбгырэ мин 30-м ехъур фэхыгъ, нэбгырэ мин 18 фэдизыр зыдэхъугъэр амыші у кіодыгьэ. Нэбгырэ мин 15-мэ орденхэмрэ медальхэмрэ, нэбгырэ 52-мэ Советскэ Союзым и Ліыхъужъыціэ, нэбгырэ 12-мэ Щытхъум иордени 3 къафагъэшъошагъ.

Фестивалым къырагъэблагъэх

Мэзаем и 22-м Мыекьопэ районым ит псэупІэу Дахьо дэжь щырекloкlыщт фестивалэу «Лэгьо-Накь. Адыгеим щыпсэурэ льэпкьхэм агьэльап эхэрэр» зыфиюрэм фэгьэхынгьэ пресс-конференцие Адыгэ къэралыгьо технологическэ университетым мы мафэхэм щыкІуагъ.

Фестивалым изэхэщэн фэгъэхьыгьэ проектым кІэщакІо фэхъугъэхэр «Школа социального предпринимательства» зыфиloрэм иресурснэ егъэджэн-деловой гупчэ ипащэу Светлана Новиковар, купэу «КреАктив», Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым икупэу Enactus, ащ иупчlэжьэгьоу, предпринимателэу Ольга Ивановар. ІэпыІэгъу къафэхъугъэх Адыгэ Республикэм зекІонымрэ зыгъэпсэфыпІэхэмрэкІэ и Комитет, АР-м мэкъу-мэщымкІэ и Министерствэ, муниципальнэ гъэпсыкІэ зиІэ «Мыекъопэ районыр», АР-м и Лъэпкъ театрэ, кіэлэціыкіу къэшъокіо купэу «Зэрдах», нэмыкІхэри.

Къыхэгъэщыгъэн фае мыщ фэдэ этнографическэ фестиваль Адыгеим мыгъэ апэрэу зэрэщырагъэкІокІыщтыр. Адыгеим зекІонымкІэ амалэу иІэхэр нэмык шъолъырхэм нахь ащызэлъашІэным, ахэм къарыкІзу тичІыпІз дахэхэм защызыгъэпсэфынэу къакІохэрэм япчъагъэ нахьыбэ шІыгъэныр, тичІыгу ибаиныгьэ, ихьалэмэтыгъэ нэјуасэ фэшіыгъэнхэр ары зэхэщакІохэм пшъэрылъ шъхьаІэу агъэуцурэр. Фестивалым хэлажьэхэрэр адыгэ дехостионые истанием е Іофтхьэбзэ гъэшІэгъонхэм ахэлэжьэнхэу зыгу къихьэхэрэр зэкІэ къырагъэблагъэх. Ащ нэмыкізу кізлэціыкіухэм апае

лъэпкъ зэхэтыкІэхэм нэІуасэ афашІыштых.

Ижъырэ шэн-хэбзэ дахэу тиlэхэр, хьакlэхэр зэрэдгьэльапІэхэрэр, тинахыжъхэм шъхьэкіэфэныгъэ зэрафэтшіырэр, къытэолІэрэ пстэуми тыгу афызэlухыгъэу тызэрапэгъокlырэр зылъэгъурэ цІыфхэм ыпэкІи Адыгеим зыщагьэпсэфынэу къыхахынэу, тикультурэ нахь игъэкІотыгъэу зэрагъэшІэн гухэлъхэр къафэущынхэу фестивалым изэхэщакохэм альытэ.

- Бизнесым ылъэныкъокІэ пшъэрылъэу зыфэдгьэуцужьырэр мыщ Іоф щызышІэрэ пстэури зэкъоуцонышъ, Адыгеим нахь зыкъегъэІэтыгъэным фэлэжьэнхэр ары, — къыІуагъ Ольга Ивановам.

джэгукІэ зэфэшъхьафхэр афызэхащэщтых, лъэпкъ шхынхэр къыщырахьакІыщтых. Дышъэ ІуданэкІэ хэзыдыкІынэу зышІоигъуагъэхэми ар мы мафэм къадэхъун амал яІэщт. Зызыгъэпсэфын гухэлъ зиlэу къэкlорэ цыфхэр къэшъо зэфэшъхьафхэм яплъынхэ, адыгэ орэдыжъхэм ядэІунхэ, уджынхэ алъэкІыщт. Адыгеим апэрэу щырагъэкІокІыщт фестивалыр къекІолІэрэ пстэуми агу рихьынэу зэхэщакІохэр мэгугьэх. ЫпэкІи лъэныкъо зэфэшъхьафхэм афэгъэхьыгъэ этнофестивальхэр зэхащэзэ ашІын гухэлъхэр зыдаlыгъых.

ГЪОНЭЖЬЫКЪО Сэтэнай. Сурэтыр Іэшъынэ Аслъан тырихыгъ.

Лъэпкъ къэшъуакІэм Уилъэпкъ идэхагъэ зыфагъасэ

икъашъохэмкіэ къэбгъэлъагъо пшіоигъомэ,

зи пэрыохъу къыпфэхъущтэп. Москва удэсми адыгэ къэшъуакіэ зэбгъэшіэн плъэкіыщт. Адыгэ шіушіэ фондэу «Адыгэхэр» зыфиюрэр икіэщакюу зэхащэгъэ къэшъокіо ансамблэу «Черкесия» зыфиюрэр зыпылъыр а юфыр ары.

Ансамблэм ипащэу Шорэ Анзор лъэпкъ къашъохэр зикІэсэ ныбжьыкІэхэр зэкІэ регьэблагъэх ыгъэсэнхэу ыкІи лъэпкъ къашъом мэхьанэу иІэр агуригъэlонэу. «Пкъыр занкlэу къэшъон закъор арэп къашъорэр зэгупшысэн фаер, — elo Анзор. — Сыда тятэжъ пашъэхэр пчэгум итхэу къызкіешіэщтыгъэхэр, бгъэжъым ытамэхэм афэдэу аlэхэр зыкlыдащаещтыгъэхэр, амакъэхэр псынкІэу зыкІызэблахъущтыгьэхэр, пшъашъэхэм анапІэ едзыхыгъэу. бзэпсым фэдэу ищыгъэхэу къызкашъощтыгъэхэр? Ахэм ячіыгу лъапіэ анэгу къыкіэуцощтыгъэшъ ары», — elo Анзор. Іэхэр — тамэх, шъхьэр —

къушъхьэтхэу аlыгъ, псыпс фы-

жьэу пшъашъэхэм къяхъухыгъэхэр — псыкъефэхых, шъхьац кІыхьэу благьэу къедзыхыгьэхэр — псыхьо джэгулэх... А пстэум къахэхъухьэгъэ цІыф адыгэ къашъор къэзышІыщтыр. Ащ фигъэсэнхэр ары Шорэ Анзор пшъэрылъэу зыфигъэуцужьы-

Ансамблэм хэтхэр тхьамафэм тю къэзэрэугьоих. Аныбжь елъытыгъэу куп-купэу ахэр гощыгьэх. Якъашъохэр цыфхэм агу рехьых, «Черкесиер» фестиваль, къэгъэлъэгъон зэфэшъхьафхэм ахэлажьэ.

ЗэкІэми анахь гушІуагъор Адыгеим пэчыжьэхэми, лъэпкъ къашъор зэрэзэрагъашІэрэр ыкІи зэрагьэльапІэрэр ары.

(Тикорр.).

♦ ИСКУССТВЭР — ТИБАИНЫГЪ

Адыгэ Республикэм искусствэхэмкіэ икіэлэціыкіу еджапізу Лъэцэрыкъо Кимэ ыціэкіэ щытым лъэпкъ шіэжьым къыпкъырыкіырэ зэхэсыгъо тыгъуасэ щыкіуагъ. Музыкальнэ гъэсэныгъэ кіэлэеджакіохэм ягъэгъотыгъэнымкіэ сыхьат хэхыгъэхэм ямызакъоу, охътэ тедзэхэр нахьышіоу зэрагъэфедэщтхэм атегущы агъэх.

пІэм къыритыгъэхэм уяджэзэ, зыогъэгъуазэ. Адыгеим илъэпкъ искусствэ изыкъегъэІэтынкІэ ІэкІыб хэгъэгухэм ащагъэфедэрэ амалхэм унаІэ атебдзэнкІэ дэгъу. Адыгэхэм яфольклор баеу щыт, ащ изэгъэшІэн пылъэу Унэрэкъо Рае, искусствэхэмкІэ еджапІэм

Афыхагъэхъорэ уахътэм **ЗЫКЪИГЪЭШЪЫПКЪЭЖЬЫЩТ**

ИскусствоведениемкІэ докторэу, Адыгэ къэралыгъо университетым искусствэхэмкІэ и Ин-Іэмэ-псымэхэр щыІэныгъэм зэститут ипрофессорэу Алла Соколовам зэгьэпшэн гьэшІэгьонхэр ышІыгъэх. Казахстан зэкІом лъэпкъ музыкальнэ Іэмэ-псымэхэм кіэлэеджакіохэр, іофшіапіэхэм аіутхэр, искусствэр зышІогъэшІэгъонхэр зэрафагъасэхэрэм зыщигъэгъозагъ. ГущыІэм пае, адыгэ шыкІэпщынэм ехьыщырэу бзэпситіу нахь зимыіэмкіэ классикэм хэхьэгьэ композиторхэу Моцарт, Бетховен, фэшъ-

хьафхэм аусыгьэхэр къырагьаюх. Охътэ тедзэу еджапІэхэм аратырэм «факультативкІэ» еджэх. Ащ зыкъимыгъэшъыпкъэжьэу

бэрэ къыхэкІы. Лъэпкъым ифольклор, искусствэм хэхъоныгъэу ышІыхэрэм хэушъхьафыкІыгьэу, куоу ныбжьыкІэхэр афэбгъэсэнхэр нахьышlукlэ зылъытэхэрэм уядэІу зыхъукІэ, тимузыкальнэ

рэщыдгъэфедэхэрэм уегупшысэ. Адыгэхэм яІэх шыкІэпщынэр, къамылыр, пхъэкІычыр, пщынэтІаркъор, нэмыкІхэри. Ансамблэу «Жъыум» ихудожественнэ пащэу ГъукІэ Замудин зэхахьэм мэхьэнэ ин ритыгъ. ИскусствэхэмкІэ Адыгэ республикэ кІэлэціыкіу еджапізу Лъэцэрыкъо Кимэ ыцІэкІэ щытым фольклорымкІэ икъутамэ иІофыгъохэм ар къатегущы агъ. Егъэжьэп 1эшІухэр зэрашІыгьэхэм тегьэгушІо, ау зыдгъэрэхьаты хъущтэп, тапэкІэ тылъыкІотэным фэшІ егъэджэныр щыІэныгъэм диштэу зэхэщэгъэным имэхьанэ зыкъе-Іэты.

А. Соколовам Казахстан къырихыгъэ тхылъхэу искусствэхэмкІэ республикэ кІэлэцІыкІу еджаикІэлэегъаджэхэр зэхахьэм гущы-Іэгъу щызэфэхъугъэх.

Сурэтхэм арытхэр: Алла Соколовар зэхахьэм къыщэгущыіэ; зэхахьэм хэлэжьагъэхэр.

УШУ. УРЫСЫЕМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

Дышъэу медалиплі

Къокіыпіэм къыщежьэгъэ спорт лъэпкъэу «ушу» зыфиіорэм хэхьэрэ винчунымкіэ Урысыем иапэрэ зэнэкъокъу ыкіи ныбжьыкіэхэм язэlукlэгъухэр Москва щыкlуагъэх. Урысыем спортымкlэ и Министерствэрэ хэгъэгум ушумкіэ ифедерациерэ зэнэкъокъум кіэщакіо фэхъугъэх.

Адыгэ Республикэм испортсменхэу тренеркІэлэегьаджэу Владимир Васильченкэм ыгьасэхэрэр зэlукlэгъухэм чанэу ахэлэжьагъэх, медальхэр къыдахыгъэх.

Китаим къыщежьагъэу алъытэрэ винчуныр дунаим щашІэ. Урысыем иапэрэ зэнэкъокъу спортсмени 178-рэ щызэlукlaгъ, ахэр шъолъыр 42-мэ къарык/ыгъэх. Владимир Васильченкэр зыхэтыгъэ купым щыбэнагъ. Ушум щызэлъашІэрэ Джамал Ажигирей кинофильмхэу «Монахым», «Удар лотосам», нэмыкІхэм рольхэр къащишІыгьэх.

Зэнэкъокъум икъызэјухын фэгъэхьыгъэ зэхахьэм Китаим и Полномочнэ лыкloy Урысыем щыІэ Ли Хуэй, КъокІыпІэм къыщежьэгъэ спорт лъэпкъхэмкІэ спортсмен ціэрыюу, каратэм хэхьэрэ «сэнэмкіэ» я 9-рэ дан зиІэ Алексей Штурминыр, нэмыкІхэри къыщыгущыІагъэх.

Винчуныр спорт лъэпкъ къызэрыкІоп. КІуачІи, къулайныгъи, гупшысагъи ищыкІагьэх. _Благъэу уапашъхьэ щытым псынкІэу утын лъэш епхыныр спортсменымкІэ Іоф къин. Винчуным ащ уфегъасэ.

Москва, Новосибирскэ, Воронеж, Улан-Удэ, фэшъхьафхэм яспортсменхэм Адыгеим щагъасэхэрэр янэкъокъугъэх. Дышъэ медали 4, тыжьынэу 3, джэрзэу 2 къыдахыгъэх. НыбжьыкІэхэм язэІукІэгъухэм Иван Шевченкэр къахэщыщтыгъ. Нестеровхэу Владиславрэ Ростиславрэ зэгъусэхэу янэкъокъугъэх, дышъэ медалыр къахьыгъ. Владимир Васильченкэм дышъэ, тыжьын, джэрз медальхэр къыдихыгъэх.

Зэхэщакlохэр Адыгеим испортсменхэм къащытхъугъэх, Урысыем ихэшыпыкlыгъэ командэхэм арагъэблэгъэщтхэм ащыщых. Мы мазэм Къыблэм изэнэкъокъу Волгоград ушум хэхьэрэ саньдамкІэ щыкІощт. Ащ тиспортсменхэр хэлэжьэщтых.

Сурэтым итхэр: Владислав Нестеровыр, Иван Шевченкэр, Владимир Васильченкэр, Ростислав Нестеровыр.

БАСКЕТБОЛ. АПШЪЭРЭ КУПЭУ «А»-р

Щыр тэшіэ, яплІэнэрэр...

«Самара-2» Самара — Динамо-МГТУ» Мыекъуапэ — 56:68. Мэзаем и 18-м Самарэ щызэдешіагъэх.

«Динамо-МГТУ»: Лундако, Бажунаишвили — 8, Гапошин – 9, Хмара — 7, Милютин — 4, Коротков — 16, Ере**м**ин — 17, Широков — 7.

Телефонкіз къатыгъ. Адыгэ Республикэм изаслуженнэ тренерэу, «Динамо-МГТУ-м» итренер шъхьа в Андрей Синельниковым тызэрэщигъэгъозагъэу, я 20-рэ такъикъхэм адэжь тиешіакіохэр бысымхэм апэ ишъыгъэх. Зэlукlэгъур кІ эухым зыщыфэкІорэ уахътэм тиспортсменхэм хъагъэм Іэгуаор зэкІэлъыкІоу заулэрэ зырадзэм, текІоныгъэр зыхьы- І I щтыр нахь нафэ хъугъэ. Николай Epe- I миныр, Илья Коротковыр ухъумакІохэм аlэкlэкlыхэзэ хъурджанэм lэгуаор зэрэрадзэщтыгъэр Самарэ щыщхэми ашІогъэшІэгъоныгъ.

«Динамо-МГТУ-р» апэ итхэм пытэу | ахэуцо. Финалым хэфэным фэш джыри пэрыохъу къыфэхъун зылъэкІыщтхэм ащыщ Чебоксары икомандэ. Челябинскэ, Саранскэ, Энгельс якомандэхэр финалым нэсыгъэхэу плъытэ хъущт. ЯплІэнэрэ командэу хэфэщтыр тшІэгорэп. Мыекъуапэ, Севастополь, Чебоксары яспортсменхэр анахь лъэшэу мэгугъэх. «Динамо-МГТУ-м» амалышІухэр иІэх. «Чебоксарские Ястребы» гъэтхапэм и 14 | – 15-м тогъогогъо Мыекъуапэ шешІэшт. Зэіукіэгъуитіур Адыгеим иешіакіомэ къызахьыкІэ. финалым хэхьаштых.

Мэзаем и 27 — 28-м «Динамо-МГТУ-р» I Нижний Тагил щешIэщт.

> НэкІубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

> Редакциер зыдэщыІэр: 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр,

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44, редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зы-

52-16-77. E-mail: adygvoice@mail.ru

хьырэ секретарыр:

Зыщаушыхьатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> ЗэкІэмкІи пчъагъэр 4030 Индексхэр 52161 52162 Зак. 366

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

> Редактор шъхьаІэр Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр

> МэщлІэкъо Саид

Редактор шъхьаІэм игуадзэр пшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр Хъурмэ Хъусен